

STIINTA

SAPTAMINAL DE INFORMATII SI OPINII DEMOCRATICE ■ ARAD ■ ANUL III 16-22 IULIE 1993

CARACATIȚA LA ROMÂNI

Din ultimul episod al scrierului „Caracatița” am reținut o frază care suna aproximativ așa... În comunism dreptatea este grea, este groaznică și egală pentru toată lumea. În comunism s-a realizat ca toată lumea să fie la fel de săracă, în baza dreptății acelea a lui Stalin și Lenin. S-a realizat simplu și de aceea groaznic. S-a furat de la cei ce aveau, transformându-i pe toți în slugile statului comunist. Trebuia o castă de privilegiați, aceștia să-i țină cu botul pe labe pe cei mulți și egali în sărăcie. Privilegiații de atunci au rămas să prospere și astăzi. Mare păcat că după dispariția Dictatorului am pornit o la drum cu stăngul, la propriu și la figurat.

Cei cu bani în 1989 s-au pus pe treabă. Cine erau acei cu bani? Aceștia erau slugile plătite să mintă, să chinuie și să-i țină cu capul plecat pe români. Erău acei ce încașau salarii personale, indemnizații, pensii, indemnizații, ștind că de la comuniste puteau lua de inginerul din secție. Căminca este că la asemenea instructori, se retrari, activiști, toate cele necesare vieții bananății de pe lume, veneau acasă gratuit. Cunoșc nenumărate asemenea cazuri. Cei alți puși de partid în funcții administrative, făcând cadouri „S” în dreapta și stânga, își asigurau un fel de imunitate. Ca stăpâni hărăziți ai muncitorilor, prin troc între ei și în folos propriu prosperau neincetat. Iată de unde s-au adunat averile și banii gheată. Averi și bani gheată, adunați la celeștele familii de muncitori și apoi exploatați conform dosarelor, mai frate. În marea lor majoritate, aceștia nu trăiau ca muncitorii în blocuri, ei ocupau prin înșelăciune casele furate conform „decontării grele și groaznice”

fi avut loc o stabilizare monetară, ca-n deceniul V, devenind egali, măcar ca deținere de lei, apoi așa „egalizați” să fi pornit la startul noii libertăți, care ar fi fost astăzi situația? Scara valorilor ar fi fost cu totul alta. Privatizarea la români s-a făcut astfel ca să nu poți ști cine se află în spatele unei afaceri. A declarat cineva averea: la ocuparea fotoliului (când a emanat)? Nici vorbă! Poate unii naivi se întrebă și astăzi, cum de foveul pe care-l știau cu șofer, mașină neagră, număr mic și galben, este ditamai capitalistul. Are chiar muncitori angajați, ce și-au vândut, tocmai lui, forța de muncă să-i exploateze.

El capitalist, ce timp de 40 ani a povăduit despre prăpastia capitalismului?

Desprinderea de trecut, adaptare la noile realități devine aproape imposibilă pentru unii, pentru acei ce au lăsat oamenii să-i facă la perete, umilit, amenințându-l cu o teribilă armă, dosarul de cadre. Cu aceeași armă și obligau „supășii” să lucreze neîntreput.

Disparând principiul dosarului de cadre, ei nu suportă multe. Bunăoară când este tratat cu exact considerația pe care o merită și nu poate riposta și amenința, afișează o falsă resemnare, pozează chipurile a victimă. Pe unde poate bârfește. Își bârfește colegii, șefii și subalternii. Dacă în părerile lui nu înfruneste unanimitatea, știm noi ce fel de unanimitate, se tângue de lipsă de onoare. Urul de țepa celui schitat mai sus, nu se va obșnuși niciodată cu democrația dreaptă și adevărată.

Iată cum astăzi, la atâta vreme de la debarcarea Dictatorului, nici caz de corupție în care să nu fie implicat vreun fost. Se mențin având legături pe orizontală și verticală, ca într-o rețea cristalină. Ocuparea posturilor pe bază de competență și concurs este încă un slogan. S-a aplicat la funcționari de rang inferior. Pentru alte posturi, din „rețeaua de susținere” nu este concurs. Acolo nu-i pentru cătei. Asta deocamdată. Timpul socotelilor se apropie. Primii vor răspunde acei ce și-au bătut joc de buna noastră credință din Decembrie 1989. Acei ce au profitat de bucuria noastră. A început. Tăvălugul nu iartă.

BUJOR BUDA

INTR-O STARE DE EUFORIE BAHICĂ,

VASILE VISARION CHIOREANU A TRAS O DUȘCĂ

DE DINTR-O STICLĂ DE VIN

Din păcate, a avut surpriza să constate că a lăsat tetraetil de plumb, care i-a fost fatal.

Vasile Visarion, Chioreanu, 51 ani, de loc din Turda și venit în muncă în Arad a vrut să bea o sticlă de vin în starea euforică în care s-a aflat, a lăsat o sticlă cu lichid roșu și a trăit o viață. Spre nefericirea lui,

în sticlă se afla tetraetil de plumb. A fost internat la Spitalul Județean din Arad, însă nu s-a mai putut face nimic pentru el.

Tetraetilul de plumb, pe care unii îl adaugă benzinei pentru a-i mări cifra octanică, nu iartă. Chiar dacă ajunge doar în cantitatea bucală, el omorâ fără milă.

SORIN TROCAN

ATENȚIE!

REȚINEȚI ACEST ZIAR, DRAGI CITITORI, CĂCI DE SAPTĂMINA VIITOARE ȘTIREA VA AVEA O ALTĂ INFĂȚIȘARE NOUĂ, MODERNĂ ÎN PAZ CUA TIMPUL. COLECȚIA DUPNEA-VOASTRĂ SE VA ÎMBOGĂȚI CU ULTIMUL ZIAR EDITAT ÎN TEHNOLOGIA CLASICĂ CU PLUMB. ADIO! CU NOSTALGIA DE VECI DESPĂRȚI DE PRIETENII ȘI COLABORATORI DE LA SECȚIA ZIARE, CĂRORA TINEM SĂ LE MULȚUMIM PENTRU STRĂDANIILOR.

ȘTEPIA

În drum spre un concurs de pescuit, în urma unui accident de circulație.

Wilhelm Kapess din Arad a suferit o ruptură de aortă

Aceasta l-a fost fatală

Mergând spre baia Cicir, din apropierea Aradului, unde avea loc un concurs de pescuit, Wilhelm Kapess, de 42 ani, a suferit un accident grav. Neașteptând viteza automobilului la condițiile unui drum cu pietriș fin, s-a răsturnat. A suferit multiple fracturi ale coastelor, fractură de coloană vertebrală cu interes medular și ruptură de aortă. Cu toate eforturile medicilor, ruptura acestor vas important sânguin i-a fost fatală.

Dacă ar fi folosit centura de siguranță ar fi scăpat cu viață.

S. T.

GEYON CRUX COMERT GENERAL S R L
Str. Lucian Blaga nr 24, Tel/Fax 0466/17643

Magazinu Universa

ARADUL

Un vast sortiment de:

- Stufe și țesături
- Boxoare și mochetă
- Măști și marochinării
- Balanțerie și ioniere
- Încălțări femei barbali copii

Intreaga gama de unelte electrice

BOSCH

MOULINEX
KENWOOD
ZASS etc

Incaltaminte
Colecții femei barbali copii
Jucării
Articole de papetarie

Computere
Consumabile
Radiocasetofone
Videocasetofone
Televizoare color
Mașini de scris etc!

Vă așteptăm zilnic între orele 9-20

Întru a soluționa propriile probleme sau ale altora, pentru a primi căldura unui prieten, când simțim în curiozitate, dar și a oferi de a noastră la nevoie, lansăm un schimb de scrisori între cititorii noștri, un dialog pe orice temă: Sănătate, familie, prietenie dragoste, frumusețe, vestimentație, conversație, comportament, etichetă, judecări, libertate, credințe etc.

Prămintările noastre, de orice fel, rostite cu onestitate și deschidere, pot dispări primind statul aceluia care le-au trecut cu bine.

Atențiam scrisorile d-stra la adresa personală în redacție sau trimise dintr-o rubrică **MULTUMESC PRIETENIE** pe adresa B4 REVOLUTIEI, TEL. 209 99.

ULTIMUL CONCERT AL STAGIUNII

In 5 iulie dirijorul italian CLAUDIO MARTIGNON a prezentat Uvertura II signor Bruschino de G. Rossini, pe care am mai avut ocazia de a o asculta in interpretarea lui G. Fornasieri in 3 VI intr-un concert pregatit pentru o iesire in Italia. De data aceasta au fost mai putin unitare loviturile de baghetă caracteristice acestei uverturi.

Probabil Concertul in La major pentru chitară și orchestră de Mauro Giuliani — susținut de FABIANO MERLANTE, tot din Italia — a atras un public mai numeros. Chitara, neavind posibilitatea susținerii unor sunete lungi, își susține discursul printr-o permanentă acțiune, cu o multitudine sonoră. Game, arpegii, acorduri, cadente au dat posibilitatea solistului de a-și etala posibilitățile tehnice. Compozitorul însuși a construit dialogul cu orchestra în așa fel, încât aceasta din urmă să nu acopere expunerea protagonistului, pasajele puternice fiind repartizate ansamblului. Dirijorul Cl. Martignon a avut permanent în vedere a-

cest echilibru. Chiar dacă această muzică nu are profunzime, ea a putut da satisfacții prin tematica atrăgătoare, deconectantă.

Simfonia a V-a de Franz Schubert — bilanț al căutărilor de pină atunci (1816) ale autorului — redată în perfecțiunea formei, în unitatea ei intonațională, a fost fin cizelată. Spiritul, verba, transparența mozartiană, dar și umbra de melancolie ce răzbea din lumea de viole pe care o dezvăluie Schubert, a caracterizat această fericită interpretare.

Uvertura operei Nabucco de Verdi a încheiat această stagiune. Au fost explozate puternicele contraste, dramatismul acestui opus. Alături de atracția tematică, în care s-a remarcat cunoscutul cor al sclavilor la compartimentul lemnelor, a plăcut jocul timbrelor, în care s-au remarcat alăturările în dialog cu restul orchestrei. Creșterile tensionale, conduse cu sensibilitate, sonoritățile ample au cucerit publicul.

HUGO HAUPTMANN

ARTEM R. A. RĂSPUNDE

1. Dorim să precizăm că formularea de grevă a ARTEM-ului nu corespunde!

A fost vorba de o grevă a sindicatului din Artem, care nu reprezintă Artem-ul.

2. Informația apărută în presa arădeană referitoare la nivelul negociat al venitului mediu brut oferit prin contractul colectiv de muncă a fost interpretată eronat. Oferta a fost de 31.500 lei venit mediu brut lunar, începând de la 1 mai, la care se adaugă de la 1 iunie 1993 indexarea de 2.800 lei brut.

3. Intrucât în această perioadă se poartă tratative și negocieri între consiliul de Administrație al Artem RA și reprezentanții U.E.A.-E. Arad, nu mi se pare „fair” ca în această perioadă ULAL Arad să încerce să facă presluni prin „scrisori deschise” publicate în presa arădeană.

4. Artem RA NU A SPONSORIZAT CUPA PRESEI, informația apărută considerând-o eronată.

5. Reluăm textul comunicatului privind plățile anticipate.

Director ing. D. CÂMPAN
Contabil-șef ec. R. FRANCS

COMUNICAT

al Consiliului de Administrație al ARTEM RA ARAD

Urmare a numeroaselor solicitări din partea beneficiarilor, Consiliul de Administrație al ARTEM RA ARAD, informează consumatorii privind plățile anticipate percepute pentru prestarea serviciilor de încălzire și livrarea apei calde menajere.

Datorită mecanismului existent a decontării cu principalii furnizori, pentru ca Artem RA să poată asigura serviciile de furnizare a apei calde menajere și încălzire, este necesară încasarea plăților anticipate, reglementate prin art. 62 al. 3 din Legea 34/1990.

În cazul în care beneficiarii sînt persoane fizice sau juridice, contractul se încheie cu plata anticipată a unei

sume, care nu poate depăși valoarea consumului mediu sau a serviciului pe timp de 45 de zile. Suma plătită se restituie la încetarea contractului, după scăderea debitelor datorate.

Inexistența resurselor financiare pentru acoperirea mecanismului de decontare, începând de la ultima verigă care este ARTEM, duce la un blocaj financiar, care pune furnizorul principal (respectiv CET), în imposibilitatea achiziționării combustibililor; ca urmare se ajunge la oprirea sistemului (vezi situațiile ivite în iarna trecută în unele orașe din țară).

Consecințele în cazul opririi pentru consumatorii casnici pot și foarte dure: înghețarea instalațiilor interioare, condens și degradarea locuințelor, probleme grave mai ales pentru copii, bătrâni, bolnavi.

Menționăm ca aceste „garanții”, care sînt evidențiate foarte exact, pentru fiecare beneficiar în parte, nu sînt purtătoare de dobînz. Ele sînt rulate foarte repede și nu se constituie în depozite de bani. Ca urmare ARTEM neprimind dobînz pentru aceste sume, nu poate acorda dobînzii titularilor de contracte.

O altă modalitate, teoretic, pentru asigurarea resurselor financiare, ar fi apelarea la credite bancare, creditele bancare presupun, în mod obligatoriu, plata dobînzilor aferente. Orice producător include valoarea dobînzilor în prețul produsului. Ca urmare, cu valoarea dobînzilor, ar trebui să crească valoarea tarifului de redistribuire.

În mod practic, prin H.G. 179/1993, se fixează prețul maximal al energiei termice; ca urmare, acesta nu poate fi depășit prin dobînzile aferente creditelor.

În consecință, în realitate rămîn două variante:

- achitarea „garanțiilor” și asigurarea funcționării sistemului;
- neachitarea „garanțiilor” și asumarea riscului opririi sistemului în perioadele cele mai critice, respectiv iarna.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL CĂTELEA BOTEZ

La începutul erei noastre bolșevice a fost Partidul Comunist Român. Un suflu rece de la Moscova a adus la un moment dat noua denumire de Partidul Muncitoresc Român. După proclamația a virful puterii, a semnalului, s-a revenit la vechea denumire — PCR. La lumina flăcării Revoluției, în aburii singelui sacralizației a răsarit din burdihanul aceluiași PCR un partid cu fața sulemenită — FSN-ul. După gafe epocale cum ar fi provocarea de la Tirgu Mures, repetatele mineriade, cu noi victime și gropi cu neidentificați partea cea mai putredă s-a desprins, autointitulându-se FDSN-ul însemnînd democrație.

Cum și la Moscova a apărut un Front al Savării Naționale format din comunisti dogmatici, FSN-ul nostru s-a cuplat pentru a primi numele de Partid Democrat. FDSN-ul s-a grăbit să facă mariaje poligamice, devenind Partidul Democrației Sociale, sperînd că din mai mulți pitici se naște-un uriaș.

Drumul de la PCR la PDS pare lung și întortocheat. Pentru a i se pierde urma, PDS-ul vrea să pară un nepoțel pur și nevinovat, dar se știe că e fiul natural al PCR-ului, tînăr cu trupul îmbătrînit fără vreme de păcate grele

H. HAUPTMANN

ZVONOTECA SECURISTĂ

Avem nevoie de senzații tari pentru a șterge dezagreabila impresie lăsată de stoparea discuțiilor, și cercetărilor asupra corupției celor sus-puși, de a uita de mizeria materială ce se lățește pe zi ce trece.

Se pare că SRI-ul a primit din nou sarcina de a produce puțin fum și ceață. Care este cel mai eficient explozibil într-o bombă românească, dacă nu... unguirii? Slujitori ai Securității au primit îngăduința (sau sarcina) de a duce acasă dosare cu planuri de invadare a Transilvaniei de către unguiri, și să le arate unor prieteni vorbăreți, care să lanseze zvonul. Se mizează pe faptul că vor fi crezuți odată ce vor putea jura că au văzut cu ochii lor aceste „planuri”. La nevoie faptele vor putea fi negate, cerîndu-se „dovezi, dovezi”, cum a făcut la vremea ei savanta analafabeta. Or dovezile sînt în mîna lor. Și cei ce nu-și vîd de treburi, ca mine, riscă.

Un dosar de o asemenea importanță, mai ales dacă este real, nu poate fi dus acasă de un turnător oarecare, numai în cazul multiplicării lui cu anumite scopuri. Pe de altă parte asemenea planuri poate concepe și un absolvent a patru clase, cu imaginație mai bogată.

Admițînd cazul că S.R.I.-ul nu are nici un amestec în această treabă, atunci, există organizații subvenționate din interior pentru asemenea acțiuni. Cine poate subvenționa dacă nu chiar compartimente ale puterii? Deci tot acolo sîntem.

Jocul acesta este deosebit de periculos. Permanentă stîrnire a fricii, a dușmăniei, program susținut de presa comunisto-naționalistă, de organizații autodeclarate culturale, de parlamentari ireponsabili, de partide fiice ale PCR-ului, deci această acțiune de sădire a

unii are șanse de reușită într-o țară a sărăciei cum este România. Răul prinde, mai ales cînd e făcut cu multă insistență. Extremiști sînt de fiecare parte. De ce trebuie să li se dea idei? De ce sînt incurajați?

Pacea și consensul (cum zice tov. Iliescu) se realizează prin crearea bunăstării și siguranței zilei de mîine. Or așa ceva nu se poate clădi de pe o zi pe alta, mai ales cu o conducere incompetentă și rapace, pusă pe inavățire rapidă.

Noi nu trebuie să ne dorim un război civil care este a toate distrugător, cum se vede clar în fosta Iugoslavie și în alte părți ale lumii. Toate aceste acțiuni ireponsabile — chiar fiecare articolăș zăvoian — acolo duc.

Între timp închidem ochii și ne astupăm urechile la gemetele românilor striviți de ocupația din răsărit. În nordul Bucovinei și sudul Basarabiei de sub stăpînirea ucraineană sînt devastate mormintele cu inscripții românești, mai ales cele cu rezonanță istorică. Acolo nici oasele strămoșilor nu au pace. În acele părți nu sînt unguiri ci ruși și ucraineni, darăștia sînt tari. Sînt considerați „de-ai noștri” chiar dacă pingăresc pămîntul românesc. În acele regiuni copii nu au manuale și cărți românești. Dar asta nu intră în preocupările SRI-ului, care geme de atîția patrioți.

Noi avem o armată formată din nepoții celor ce au fost la Budapesta în 1919 pentru a-i alunga pe bolșevici, în 1945 pentru a-i alunga pe fasciști, și care întreg timp au eliberat Basarabia și Bucovina în 1941, din păcate pentru scurtă vreme. Ea, armata și va face datoria la nevoie.

PEDAGOGIA WALDORF IN ACTUALITATE (XXIV)

VĂRSTELE COPILĂRIEI
Între schimbarea dinților și pubertate

Apariția în organism a substanței celei mai dense, dentina dinților defnitiivi, marchează încheierea primei perioade de vîrstă. Organele corpului fizic au luat formele care rămîn pentru întreaga viață, iar după acest moment mai au loc doar procese de creștere, ale acestor forme.

Perioada prepubertară (7-14 ani). În jurul vârstei de 7 ani se produce o a doua naștere, insesizabilă pentru simțurile obișnuite, dar care poate fi dedusă din procesele ce o însoțesc. E vorba de ceea ce Rudolf Steiner numește „corpul forțelor plasmuitoare”, care întretine organele corpului fizic și le dă viață: „Acest corp al vieții sau al forțelor plasmuitoare omul îl are în comun cu plantele și cu animalele. Acesta face ca substanțele și forțele corpului fizic să ia forma fenomenelor de creștere, reproducere, de mișcare internă a sêvelor etc. El e deci constructorul și plasmatorul corpului fizic, locuitorul și arhitectul său”. (R. Steiner, „Educația copilului”).

Semnul cel mai sigur că a doua naștere s-a produs e faptul că acum copilul poate să stea lin... un scaun și să desfășoare o activitate. Această capacitate de concentrare indică o schimbare radicală în ființa copilului. O parte a forțelor plasmuitoare care erau cu totul angajate în procesele organice, e eliberată de această sarcină și stă acum la dispoziția copilului pentru a desfășura o activitate în domeniul sufletesc. A sosit acum. — dar nu mai devreme! — momentul școlarizării. Sarcina perioadei de vîrstă dintre 7 și 14 ani este dezvoltarea acestui corp nou-născut, care înainte s-a aflat sub un fel de înveliș

matern. Am văzut că, corpul nou-născut e arhitectul trupului, deci ceva care vrea să desfășoare o activitate plasmuitoare artistică. De aceea el se dezvoltă cel mai bine dacă tot ceea ce se apropie de copil este imaginea artistică, simbol, alegorie. Prin toate acestea trebuie să transpară însă un sens, pe care copilul să-l poată presimți. Este o binefacere pentru orice copil între 7 și 14 ani să primească în el lumea sub formă de imagini, al căror sens i se va dezvălui de-abia după ce intelectul se va fi trezit.

În locul unei persoane pe care s-o poată imita, copilul caută acum o autoritate căreia să-i dăruiască încrederea sa necondiționată și căreia să i se supună de bunăvoie. Pentru copilul care încă nu are criterii de orientare în viață e o nenorocire să nu găsească o asemenea autoritate și, pe de altă parte, e cea mai mare fericire să vadă cum însăși persoana pe care o imita înainte devine acum această autoritate demnă de venerație. Autoritatea de la sine înțeleasă, nu una obținută prin constrângere, trebuie să fie percepția spirituală nemijlocită în contact cu care tînărul om poate să-și formeze conștiința morală, depriaderile, înclinațiile, în contact cu care temperamentul său se pună pe făgașurile potrivite, cu ai cărei ochi el poate să privească realitățile lumii”. (op. cit.) — Rudolf Steiner indică și aici cuvintele magice ale acestei vârste: SUPUNERE și AUTORITATE liber consimțită.

(va urma)

prof. DIANA SALAJAN

GRUPUL DE POMPIERI - UNITATE CU „FOC” CONTINUU

Marţi 13 iulie, orele 10, la Grupul de Pompieri al judeţului Arad a avut loc o conferinţă de presă. Gazde au fost domnii maiori Pavel Balint, locţiitor al comandantului Grupului de Pompieri al judeţului şi şef al Inspectoratului de prevenire a incendiilor, Constantin Pârva, şef al statului major şi Nicolae Băsoiu, inspector, responsabil pentru relaţiile cu presa. Ziaristii prezenţi au avut ocazia să asculte rapoarte extrem de bine documentate, privind problemele specifice privind prevenirea şi stingerea incendiilor din judeţul Arad, expuse cu mult profesionalism şi conştiinţă tipică militară astfel încât, în final, prea puţine aspecte au rămas neclarificate din bogata tematică abordată.

Prevenirea incendiilor - acţiune de maximă importanţă

Domnul maior Pavel Balint a luat primul cuvântul, prezentând un raport privind problemele din domeniul său de activitate. Am aflat cu această ocazie că, în 1993, Inspectoratul pentru Prevenirea incendiilor a executat un număr de 281 controale, în cadrul cărora au fost cuprinse un număr de 431 unităţi economice şi localităţi. S-a privind problemele din domeniul său constatat că, atât în localităţi cât şi în unităţile controlate, există o preocupare accentuată a factorilor de răspundere, privind activitatea de prevenire a incendiilor, faţă de altă dată, însă totuşi mai sunt multe nereguli. Au fost constatate 657 asemenea nereguli, dintre care mai mult de jumătate (378) au putut fi remediate pe loc. Restul de aproape 300 însă au rămas.

Ca urmare a unor astfel de nereguli, precum şi a altora care au scăpat controlului, s-au produs, până la data întocmirii materialului, pe raza judeţului 83 incendii şi începuturi de incendii. Pagubele, după estimări care totuşi sunt departe de realitate, din diverse motive (asigurările lucrează cu preţuri neactualizate, de exemplu, şi nu toate cazurile au fost luate în calcul, unele fiind încă pe rol din punctul de vedere al evaluării daunelor), se ridică la 23.345.885 lei. S-a mai remarcat faptul că această cifră, 83, nici ea nu este riguros exactă, deoarece există incendii care nu sunt raportate la Grupul de Pompieri. Unele apar în evidenţele Poliţiei, altele se produc la sate, fără ca primăriile să anunţe pompierii în termen de 24 de ore, cum prevede legea, de producerea lor.

Defalcată, cifra de 83 se prezintă astfel: 65 de incendii propriu-zise şi 18 începuturi de incendii. Am aflat că sub denumirea de „început de incendiu” se înţelege o ardere care nu a produs pagube deosebite, deoarece s-a intervenit rapid pentru stingerea lor. Meritând mai departe, cu analiza, putem constata o oarecare „răsturnare” de valori.

Dacă până nu de mult, ponderea mare o aveau incendiile în fostele „unităţi socialiste”, acum lucrurile s-au schimbat. În sectorul economic, de stat sau privat, s-au produs 12 incendii şi 7 începuturi, spre deosebire de 53 incendii şi 11 începuturi care au afectat gospodăriile particulare. Pagubele, în sectorul economic, au însumat (cu rezerva de mai sus asupra exactităţii cifrei), 1.210.000 lei, iar în cel privat, 22.135.000 lei.

Pe lângă pagubele materiale, însă, din nefericire s-au înregistrat şi victime. Este vorba despre patru pierderi de vieţi omeneşti (3 oameni au decedat în urma accidentului de la Schela Foraj Zădăreni, despre care am scris cu altă ocazie), şi 3 răniţi.

Din punctul de vedere al participării la activităţile de stingere, la 13 incendii şi 2 începuturi au acţionat formaţiile civile de pompieri, la 6 incendii şi 1 început, acestea au cooperat cu companiile de pompieri, iar la 46 incendii şi 15 începuturi, au acţionat numai pompierii militari.

Dintre neregulile constatate la nivelul agenţilor economici, au fost date unele exemple. Astfel, la secţia V a IMAR, nu există o bună compartimentare între două locuri în care se pulverizează tipuri diferite de lacuri-nitrolac şi lac poliesteric, care dacă s-ar combina, ar reprezenta un real pericol. La RA ROMGAZ, Conducute magistrale, se depozitează butoaiele cu mercaptan pe platforme deschise, contrar normelor în vigoare. Tot în cadrul acestei regi, la formaţia de distribuţie a gazului, s-a constatat că deasupra reţelilor de conducte şi chiar a canalelor cu răsuflători există clădiri, în special garaje. Se pune întrebarea cine a aprobat construirea acestora în asemenea condiţii?

În urma activităţilor de control, au fost aplicate 282 sancţiuni la un număr de 236 persoane.

Până unde este împins voluntariatul pompierilor voluntari?

După această prezentare, am aflat care sunt greutăţile întâmpinate pe linia de P.S.I. Din numărul acesta mare de oameni care teoretic ar trebui să fie gata de acţiune, nu se ştie câţi mai sunt interesaţi să facă ceva. De ce? Pentru că nu există posibilităţi de stimulare a lor. Nu e vorba de toate localităţile, există încă locuri unde pompierii voluntari sunt apreciaţi şi ajutaţi. Dar unele consilii locale nu sprijină de loc munca acestora. Sunt situaţii aberante, când autospecialele nu pot interveni pentru că nu au... motorină! Nu există fonduri pentru carburanţi sau pentru achiziţionarea unui simplu acumulator.

Este, de exemplu, cazul la Moneasa, la Semlac sau Almas. La Şiria, unde există o formaţie nouă, maşina de intervenţie nu are rezină.

În ceea ce priveşte formaţiile civile de pompieri, o imagine asupra stadiului actual este dată de participarea la concursul profesional. Din acest an, formaţiile de la TEBA, ASTRA, ARIS, ZĂRĂR, de exemplu, firme mari, cu pompieri angajaţi, cu maşini de intervenţie, dintre localităţi, au lipsit Radna, Zăbraniul, Vinga, Chişineu Criş. În aceste condiţii, locul 1 l-a obţinut formaţia de la CET-ul de lignit, din cadrul RA ELECTROCENTRALE Arad. A fost evidenţiată formaţia din Zădăreni, care cu toate că nu are maşină în dotare, s-a înscris şi a participat la concurs, fiind însoţită atât de primar cât şi de secretar. Ceea ce dovedeşte că în unele locuri, autorităţile locale au intuit perfect rolul formaţiilor civile de pompieri.

În ceea ce priveşte investiţiile, legea prevede că întotdeauna când este realizată o construcţie sau se face modificări de destinaţie sau reamenajări, trebuie să existe un proiect şi o avizare PSI. Există 12 obiective de investiţii în evidenţă, din care 4 case de rugăciune. Insa, a fost dat cazul bisericii crestine baptiste MARANATA, aflată în construcţie, însă unde se realizează întruniri cu public numeros, contrar actelor normative în vigoare.

În 1993 s-au eliberat 1100 avize PSI definitive şi 300 avize de principiu. A fost retras un singur aviz. Este vorba despre Bartha Sandor, din Pecica, care a primit avizul pentru activitatea de distribuţie a butelii de aragaz, în fapt, acesta transvaza conţinutul din butelii mari, tip rusec, în altele mai mici, cu o instalaţie improvizată.

Printre alarme false şi maşini parcate haotic

Domnul mr. Constantin Pârva, şeful de stat major, ne-a expus situaţia intervenţiilor pentru stingerea incendiilor. Am aflat că în judeţ există trei subunităţi de intervenţie, la Arad, Ioneu şi Bîrzava. Prin înfiinţarea recentă a companiei de la Bîrzava, s-a câştigat în operativitate, acoperindu-se mai bine teritoriul judeţului.

Şi din punctul de vedere al intervenţiilor pentru stingerea incendiilor apar unele greutăţi. Astfel, multe deplasări se produc ca urmare a unor alarme nefondate. Se solicită de exemplu intervenţia pentru stingerea unui lan de recoltă, când de fapt este vorba despre aprinderea unei mirişti, neanunţată la pompieri. La sediul noilor societăţi comerciale nu mai sunt afişate numerele de telefon utile, printre

care şi cel al pompierilor. Apoi, asigurarea apei, atât ales în Arad, devine o problemă. Datorită parcurii haotice a autoturismelor pe străzile municipiului şi în condiţii de trafic intens, devine o problemă deplasarea operativă la intervenţie.

De o deosebită importanţă este anunţarea grabnică a oricărui incendiu. Aici apar unele probleme. Disperceratul Grupului a avut un număr de 46 legături telefonice directe, fără confirmare a apelului. Multe dintre acestea, din diverse cauze de care nu este străin nici ROMTELECOM-ul, sunt defecte. Insa, mai nou, există 3 linii cu anunţare directă, fără operator. Este vorba despre senzori amplasaţi în zonele periculoase, care simt creşterea temperaturii peste o limită, sau aparţia fumului, elemente care pot însoţi un incendiu. Este vorba despre produse ale firmei PYROSTOP din Oradea, amplasate la ARBEMA TRANSILVANIA şi FABRICA DE AZOT LICHID a SCM din Arad.

Printre cauzele incendiilor, 35 la sută se datoresc instalaţiilor electrice improvizate (25 din 83), 20 la sută - mijloacelor improvizate de încălzire şi coşurilor defecte (15 din 83), 11 la sută jocului copiilor cu focul (8 din 83) şi 25 la sută altor cauze.

Cine poate ajuta material pompierii?

Discuţiile au evidenţiat faptul că situaţia materială a formaţiilor civile de pompieri este disperată. Nu există înţelegere la consiliile locale. Chiar la consiliul judeţean, s-a încercat să se propună înfiinţarea unei comisii tehnice pentru PSI, care de fapt este prevăzută de lege. S-a încercat să se sensibilizeze consilierii asupra problemei fondurilor practice inexistente în domeniul respectiv. Nu s-a reuşit pe deplin. Bugetul prevede o sumă infimă pentru formaţiile civile de pompieri, care acum revine la nivelul fiecărei localităţi. Nu se poate menţine operativitatea, dacă nu există bani pentru întreţinerea maşinilor şi pentru stimularea oamenilor. Chiar dacă ei dau dovadă de entuziasm, acţionează din pasiune, toate acestea au o limită. Mai mult, la nivelul unor localităţi, şi baza materială existentă s-a pierdut. La Misca, remiza PSI a devenit... birt. Există şi unele soluţii, care însă vizează domeniul economiei de piaţă pe care mulţi încă nu-l înţeleg. Conform HG 51/1992, se poate ca formaţiile civile de pompieri să intervină în afara domeniului lor de acţiune, dacă există contracte sau convenţii semnate. Singurii care au încercat să aplice această prevedere, au fost cei din Lipova.

SORIN TROCAN

CONSTANTIN STERE POPASURI ARĂDENE (VI)

După o călătorie, prin mai multe localităţi din Ardeal, scriitorul C. STERE poposeşte în mai 1906 în Arad, unde vizitează mai multe edificii culturale româneşti: redacţia ziarului TRIBUNA, Seminarul ortodox. Preparându-se în toate aceste este însoţit de Ioan Rusa Şiriani, primul nepot al lui Slavici, redactor la Tribuna. După aceste vizite Rusa Şiriani îl invită pe Stere la el acasă pentru a lua dejunul.

Se poate remarca şi în acest fragment talentul de portretist al lui Stere şi îndemnarea lui în reconstituirea celor văzute şi trăite.

Ei ajung în faţa casei unde locuia Rusa Şiriani, „casă cu aspectul obișnuit al caselor de închiriat din oraşe mari”, unde apartamentul gazdei sale se găsea la etajul al doilea. Aici întâlneşte, o doamnă, încă tânără, micuţă la trup dar plină de viaţă şi ageră, cu o expresiune de energie, dar şi cu o nuanţă de melancolie duioasă în ochii negri, palidă, cu trăsături regulate, care şi acum ne face să o vedem cât de frumoasă a fost în prima-i tinereţe; respiraţia ei trădează graba cu care a urecat scările celor două etaje. E doamna Lucretia Rusa Şiriani; sârut cu respect mâna acestei vrednice tovarăşe a luptătorului ardelean, care atunel cînd soţul ei, împreună cu ceilalţi colaboratori ai Tribunei, gustau în închi-

sorile de stat farmecele „ideii de stat naţional maghiar”, își găsea destule puteri, pentru ca pe lângă datorile unei mame de familie, să lucreze ea singură la gazetă, ca redactor, ca corector, etc.”. După acest elogios portret, C. STERE descrie modestul apartament al gazdelor sale: „Apartamentul gazdelor mele e alcătuit numai din trei odăiţe mici, cu o mobilă foarte simplă, singurele obiecte de lux ce se pot vedea sînt cărţile, cîteva tablouri și gravuri, multe fotografii de prieteni și ilustrații ale neamului, de pretutindeni. Singura această sobrietate de decor e caracteristică pentru deosebirea în felul de a fi de la noi (vechiul regat) și din Ardeal. Acest fost deputat în camera, care și acum la parte la toate adunările reprezentative ale poporului român de peste munți, sinod, congresul bisericesc, etc. a plătit cu 200 de coroane pe lună ca director al ziarului zilnic Tribuna (spre edificarea cătorilor din regat, semnalează dl. Sever Secula, prof. la Seminar, a plătit cu 150 coroane pe lună).”

Se poate remarca și în acest fragment talentul de portretist al lui Stere și îndemnarea lui în constituirea celor văzute și trăite.

IVA URMA
Prof. TIBERIU NOVAC

MIHUȚ (26)

PROCESUL

Asuprirea la asupritor se întoarce

Coșetări persane

După anchetele care au durat câteva luni, procesul „Ioturilor Mihuț” s-a desfășurat la Timișoara în aprilie 1957, în săptămâna patimilor (cum își aminteste dl. Buțiu), cu Tribunalul Militar din Cluj. Din cei mulți cercețați și anchetați au rămas să fie judecați 63, împărțiți în trei loturi. După dl. Gh. Pănaru ar fi fost 89, iar procesul a durat trei zile și o noapte. Procurorul Măciș a acuzat pe inculpați că ar fi vrut să creeze în România starea de revoltă din Ungaria, cu toate că între cele două evenimente nu a existat nici o legătură, decât coincidența de timp a prinderii lui Mihuț cu Revoluția maghiară.

Toți cei cu care am stat de vorbă au afirmat că acel proces a fost o formalitate, condamnările fiind dinainte hotărâte. După cum am văzut și anchetații se laudau cu acest lucru. Apelul la Legea 199 care prevedea pedeapsa cu moartea este încă o dovadă.

Dl. Iliește, al cărui tată fusese ucis în lăutai la Securitate, a îndrăznit să participe la proces în calitate de rudă, dar nu la tot, căci acolo se pătrundea foarte greu. Impresia dănsului este că la acel proces totul părea mecanic, totul părea dirijat, regizat. Un unchi al său din Măderat a fost întrebat: „Inculpat Mihuț Terente ce ai vrut? Răspunsul a venit imediat: „Răsturnarea regimului prin forță”. Omul avea peste 60 de ani și era așa de firav că-l puteai dărâma numai dacă sulași mal tare asupra lui. Pe de altă parte un om de la țară nu ar fi folosit asemenea cuvinte.

Tot dl. Iliește afirmă că a asistat la mărturia unui ofițer de securitate - Vlad, care la ora actuală ar fi director la Casa de bătrâni din Târnăveni. Acesta vorbea despre o întâlnire pe care ar fi avut-o cu Mihuț la Moroda sau Iermata.

De menționat (tot din aceeași sursă) că mama lui Mihuț a primit îngăduința de a-și vizita fiul, dar în așa fel a fost preluată de securiști, că n-a spus niciodată, nimănui ceva în legătură cu această unică întrevvedere.

După spusele dl. Iercoșan acuzațiile aduse lui Mihuț nu prea stăteau în picioare. Dănsul, preoții Crișan, și Rațiu au fost socotiți ca cei mai importanți colaboratori ai principalului inculpat.

Dl. A. Iercoșan a fost întrebat de ce nu l-a denunțat pe Mihuț, la care dănsul a răspuns: „Ca să nu-mi pățez onoarea”. - „Ca să faci pușcărie, bravo tie!” a comentat judecătorul.

Dl. Buțiu își amintește să același A. Iercoșan a fost întrebat la proces dacă l-a dat lui Mihuț niște grenade. Cum dănsul nu arde prea bine, a profitat, ducându-și mâna la ureche pentru a i se mai pune o dată întrebarea, la care a răspuns: „Da l-am dat”. A urmat altă întrebare: „In ce scop i-ai dat acele grenade?”. Ca să câștige timp, dl. Iercoșan și-a din nou mâna pînă. Totuși alt răspuns nu a găsit decât: „În scopuri pașnice l-am dat grenadele”, răspuns care a provocat rumoare în sală.

H. H.

ROMAVIA A PORNIT LA DRUM

— INTERVIU CU DOMNUL EMIL HAI DUC, DIRECTOR AL AGENȚIEI ROMAVIA — ARAD

Domnul Haiduc, vă văd într-un loc în curs de amenajare.

— Chiar dacă nu arată încă așa cum am dori noi, acest local central, primit prin bunăvoința organelor locale, a devenit sediul Agenției ROMAVIA la Arad. El a devenit operațional, de marți, 13 iulie a.c.

— După zborul de „protocol” de luna trecută, pe când prima cursă regulată?

— Așa cum am anunțat, luni, 19 iulie, va decola primul avion al companiei ROMAVIA spre Iași, deschizând astfel prima cursă regulată internă de pasageri a companiei. Pentru început, acest zbor se va efectua în zilele de luni și joi ale săptămânii, cu plecarea din Arad la orele 7.45 și însoțirea de la Iași la 10.45. În viitor, dacă vor exista solicitări, numărul curselor poate fi sporit în mod corespunzător.

— Solicitățile sunt legate, printre altele, și de... prețul biletelor.

— Noi spunem că ROMAVIA practică, în România, cele mai reduse prețuri. Un zbor spre Iași costă 15.000 lei, însă noi oferim și reduceri. Pentru pasagerii noștri care vor să aibă siguranța unui loc în avionul nostru la întoarcere, oferim posibilitatea cumpărării de bilete dus-întors. Cu observația că, în acest caz, oferim două mari facilități. Prima, în ceea ce privește prețul, care este cu 10 la sută mai mic decât dacă s-ar cumpăra două bilete. Adică, 27.000 lei, în loc de 30.000. A doua constă în faptul că biletul de întoarcere este valabil timp de 30 zile de la data emiterii. Omul își poate alege data întoarcerii, cu obligația de a anunța agenția din Iași cu 48 de ore înaintea datei alocate, pentru a fi luat în evidență.

— Cursa este deschisă doar pentru arădeni?

— Nici vorbă. Cu o anticipație de o săptămână, pot fi rezervate locurile, chiar și de cei ce domiciliază în alte județe. Telefonul nostru este 0966-11970. Programul de lucru cu publicul este zilnic între orele 9-12 și 16-19. Între orele 12-15, avem program pentru agențiile de turism.

— Vă limitați doar la cursa Arad — Iași?

— Companiei ROMAVIA îi este străină orice limitare sau închistare. Acesta este doar începutul. Avem aranjate două curse pentru Budapesta și două pentru Istanbul, la cererea unor agenții de turism. Din septembrie, vom avea trei curse cargo pentru Paris, pe baza unui contract pe un an cu firma FRANCARD. De fapt, funcțiile de solicitări, suntem dispuși la orice fel de cursă. Putem asigura curse charter, la cerere, cu orice destinație.

— Imi este încă vio senzația zborului spre Iași la bordul aeronavei ROMBAC. Ce avioane puteți pune la dispoziție?

— Tot în funcție de solicitări, avem la dispoziție avioane AN 24, LL 18 sau chiar ROMBAC 11. Repet, suntem capabili să facem față în condiții de calitate deosebite și la prețuri competitive pentru piața românească, la orice solicitări. Așteptăm agențiile de turism, agenții economiei, cluburile sportive sau asociațiile de suporteri, în preajma noului campionat de fotbal, cu propuneri de colaborare. Li asigurăm pe toți clienții noștri că, prin ROMAVIA, distanțele în România, practic dispar.

— Vă urmărim succes și vom reveni pentru a fi la curent cu orice nou pas înainte al companiei ROMAVIA.

Bombă ecologică cu efect întârziat

Pus în funcțiune în anul 1977, combinatul de îngrășăminte chimice din Arad, sau cum se numește mai nou, S.C. ARCHIM SA, se dovedește o adevărată bombă ecologică cu efect întârziat. De ce cu efect întârziat? Pentru că, în pofida faptului că este în conservare de doi ani și jumătate, efectele nocive datorate poluării produse în anii cât a lucrat în plin sunt departe de a fi înlăturate. În principal, este vorba despre poluarea pânzei de apă freatică cu nitrizi, nutrați și amoniu, multe peste normele admise. Mai mult, în loc să se piardă efectul poluării în timp, unda de apă afectată se extinde, cu aproximativ 100 metri pe an, în direcția captărilor de apă potabilă care deservesc Aradul. După ultimele estimări s-a parcurs mai mult de jumătate din distanța, de aproximativ 3,4 km ce desparte platforma combinatului de puțurile de captare.

Problema efectelor nocive ale funcționării combinatului nu este nouă. De-a lungul anilor, s-au efectuat două studii de către fostul I.S.L.G.C. București (actual URBAN PROIECT), care prevedeau și soluții de eliminare a riscului atingerii captărilor de apă potabilă. Cu toate că primul studiu datează din 1980, nu s-a făcut nimic concret. O.G.A., transformată după Revoluție în Agenție pentru Protecția mediului, a lansat semnal după semnal, fără ecou. S-au emis amenzi, au fost dosare penale, toate rămase fără rezultat.

Acum, se zvoneste că ARCHIM va

fi reactivat. Au fost gloabate anele fonduri, s-au făcut angajări. Insa cei de la Protecția Mediului au reînnoit semnalele de alarmă. Problema a fost semnalată Consiliului municipal, a fost consemnată în presa locală. Se cere doar ca, în caz de reperiție, să se ia toate măsurile care se impun pentru ca pericolul să nu mai existe în mod ferm, s-a afirmat că Agenția pentru Protecția Mediului nu este împotriva reactivării combinatului, ci doar se opune ca acesta să funcționeze din nou fără a se lua măsurile care se impun și care sunt cunoscute, pentru ca el să nu mai prezinte un pericol ecologic.

ARCHIM, chiar oprit, se află pe lista societăților comerciale din România cu probleme, ca să nu le spunem mai direct, falimentare. Este interesant de văzut cine va avea fondurile necesare pentru ca să se realizeze ceea ce prevăd proiectele I.S.L.G.C. actualizate. Inițial, la nivelul anului 1980, investiția ar fi fost de 30 milioane lei. Acum, după atâtea liberalizări, unificări de cursuri și TVA-uri, la care se adaugă amploarea mult-mărită pe care ar trebui să o aibă lucrările, cifra exactă este de-a dreptul fabuloasă.

Insa, indiferent cine va da banii, ceva trebuie făcut. Altfel, consecințele vor fi catastrofale pentru Arad, și nu numai. Pentru că, această poluare afectează cea mai mare hidrostructură cunoscută în România — cinul aluvionar al Mureșului, un adevărat fluviu subteran, cu un debit de 11,3 m cubi/sec.

LILIANA TROCAN

De aproape zece ani, rampa de gunoi a Aradului funcționează fără autorizație de mediu

CAZ POATE UNIC, EA ESTE INCONJURATA PE DOUA LATURI DE CASE ȘI PE A TREIA DE UN CIMITIR

Rampa de gunoi a Aradului reprezintă o sursă periculoasă de poluare în zonă. Ea este inconjurată pe două laturi de case, ai căror locuitori sunt amenințați zi de zi de pericolul unor îmbolnăviri. După câte am aflat, încă de la început, nu a existat o autorizație de mediu pentru funcționarea acesteia. Apa fântânilor din cartierul Gai, în care se află rampa, este improprie pentru consum, având concentrații depășite de nitrați, nitriți și substanțe organice. Este sub control, existând o rețea de urmărire a calității sale. Din cauza căldurii, gunoii se autoaprinde

des, punând în pericol de incendiu casele învecinate. Turme de porci și oi, care caută hrana în terenul rampei suferă de praveghete de păstori inconștienți și agresivi, măresc potențialul de risc reprezentat de rampă.

Situația este cunoscută la nivelul Primăriei Arad. S-a stabilit un nou amplasament, corespunzător din punctul de vedere al protecției mediului. Se așteaptă însă banii necesari pentru a demara mutarea. Intre timp, bamenii cartierului trăiesc cu speranța că vor apuca vremea când vor putea respira din nou aer curat.

SORIN TROCAN

La Birzava nu mai există uraniu

În anii '60, la Birzava (jud. Arad) s-au executat prospecțiuni la un zăcămint de uraniu. Era pe timpul „prieteniei de nezdruccinat româno-sovietice”, iar prietenii și tovarășii de la Răsărit au căutat să pună mâna pe uraniul românesc. Probabil că nu l-a satisfăcut calitatea acestuia, pentru că din 1968, o hală imensă, de aproximativ 5.000 tone de minereu, a rămas să amenințe sănătatea locuitorilor. Pentru protecție, deasupra a fost turnat un strat de beton.

După mai multe semnale, inclusiv în presă la sfârșitul lui 1992 a început

transportarea minereului spre Feldioara. La începutul acestui luni, după aproape trei decenii, coșmarul locuitorilor Birzavei se apropie de final, fiind transportat tot minereul. Operațiunea poate fi considerată finalizată abia după ce specialiștii Comitetului Național pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN) vor efectua măsurători ale radioactivității.

Mai rămâne o hală mai mare de steril, care are însă o radioactivitate mult redusă.

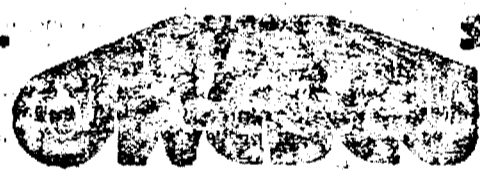
LILIANA TROCAN

SOCIETATEA COMERCIALĂ DOBIACO SRL, str. Dorobanți 6 A

vă oferă din stoc și la comandă biblioteci, hambriuri, chereștea, materiale abrazive.

S.C.

S.R.L.

ALIMENTARA INTIM

Vinde En DETAIL : — produse alimentare proaspete, pentru consumul zilnic :

— ulei sticlă 1/2 — 200 lei cu schimb de sticlă ;

— cornuri ;

— gris și făină albă ;

— cafea Nessé, 4 sortimente ;

— carne și preparate din carne. VITATZOO

Achiziționăm, sticle apă minerală 1/1 și bere 1/2. Toate produsele servite la domiciliu.

Vând piese AUDI 100 din dezmembrări și camion IFA 7 tone. Arad, str. ZIMBRULUI nr. 36 telefon 17205.

ARTEM RA, str. Inerent 4, S. anunță licitație, în data de 22.07.93, ora 10.00, la sediul regiiei, pentru ofertare de mașină de multiplicat și copiat.

Director ing. Dory Câmpan

Contabil șef ec. Franz Rozalia

Editor S.C. ȘTIREA — S.R.L. ARAD

Colectivul redacțional : ADRIAN IOANĂS (director)

SORIN TROCAN (red. șef), DELIA BRAD (secretar de redacție)

Fotoreporteri : NICOLAE EBERLEIN, FLORIN HORNOIU

BUJOR BUDA, CATALIN CRISTICI, HUGO HAUPTMANN

DAN PĂRVULESCU (colaboratori permanenți)

Adresa S.C. ȘTIREA — S.R.L. ARAD, Bv. Revoluției nr. 71.

Tel. : 2 09 80, 2 64 87

RECBA

RECBA — prin această firmă

anunțurile dv. ajung la noi mai ușor ! Nu oculiți ! Recha !